

Imogen
Clark

Romanų
„Laiškai iš pra-
eities“ ir „Gyve-
nimo dëlionë“
autorë

MŪSŲ
ISTORIJOS
PRADŽIA

Savanaudiškas įgeidis, visam laikui sujungęs dvi šeimas.
Sprendimas, pavertęs jų gyvenimus chaosu.

Romanas

Imogen
Clark
MŪSŲ
ISTORIJS
PRADŽIA

Iš anglų kalbos vertė

Rūta Razmaitė

R o m a n a s

VILNIUS 2022

Imogen CLARK
WHERE THE STORY STARTS
Lake Union Publishing, Seattle, 2019

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale ibiblioteka.lt.

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama ši kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

Text copyright © 2019 by Imogen Clark

This edition is made possible under a license arrangement originating with Amazon Publishing, www.apub.com, in collaboration with Synopsis Literary Agency.

Viršelio nuotrauka © Pompaem Gogh

© Rūta Razmaitė, vertimas į lietuvių kalbą, 2022

© „Tyto alba“, 2022

ISBN 978-609-466-679-7

PROLOGAS

– Vitli Bėjuje rastas moters kūnas, – gedulingu balsu pranešė žinių vedėjas.

Greisė Montgomeri Smit rankiojo po visą svetainę it konfeti išmėtytas kutuotas pagalvėles. Vaikai visada palikdavo jova-
valą. Kadangi tarnaitė buvo laisva diena, ši užduotis teko jai. Kada nors ir jie supras, galvojo Greisė purendama pagalvėles, kad dauguma žmonių turi susitvarkyti patys, užuot laukę, kol tą už juos padarys tarnai.

Pririkė kelių sekundžių, kad per žinias išgirsti žodžiai nutrauktų nesibaigiantį vidinį monologą. Greisė akimirksniu užmiršo pagalvėles ir sustingusi įsmeigė akis į televizorių.

– Nustatyta, kad tai Melisa Alen, miestelio senbuvė, – kalbėjo žinių vedėjas. – Išaušus ją rado šunį vedžiojantis žmogus. Melisa Alen dirbo netoli paplūdimio esančiame „Karaliaus galvos“ viešbutyje. Policijai mirties aplinkybės nepasirodė įtartinos, velionės šeimai jau pranešta.

Greisei užėmė kvapą. Ji sunkiai klestelėjo ant sofos iš visų jėgų spausdama prie savęs aksominę pagalvėlę. Nenuleisdama akių nuo ekrano tikėjosi išgirsti dar ką nors, bet žinių vedėjas perėjo prie kitos temos.

Taigi Melisa negyva. Po šitiek metų. Greisė vis dar negalėjo patikėti. Žinia buvo tokia netikėta, kad netilpo galvoje.

Pamėgino apsvarstyti galimas pasekmes, bet niekaip nesuvaikė minčių. Net pagalvojo blogai išgirdusi pavardę, o gal Vitli Bėjuje gyvena dar viena Melisa Alen. Bet ne, jai nepasigirdo. Kaip vienas iš dvynių jaučia, kad kitam kažkas nutiko, kaip motina jaučia vaikui kilusį pavojų, taip ir Greisė jautė, kad kažin kas pasikeitė.

Jei Melisa Alen tikrai negyva, tai viską keičia.

LĒJA. DABAR

Alenų šeimynėlė vėlavo. Kaip visad.

Turėjau kokias dvi minutes vaikams aprengti ir iškrapštyti iš namų, tad visų, ypač mano, nuotaika buvo nekokia. Ir visai nesvarbu, kad šeštadienį atsikėlėme anksti. Taip būdavo visada. Nojaus, mano keturmečio, laukė plaukimo pamoka, o Popės – mokyklos tinklinio varžybos, bet pažiūrėjęs į juos galėjai pamanyti, kad jie dar turi marias laiko. Nojus tebevilkėjo pižamą, nors jau buvo užsimaukšlinęs plaukimo akinius, taigi tikriausiai manėsi esąs daugiau ar mažiau pasiruošęs. Popės niekur nebuvo matyti.

Priėjusi prie laiptų, vedančių į antrą aukštą, pakėliau galvą ir paleidau gerklę. Mūsų namukas mažytis ir tikrai nėra reikalo kelti balso, kad tave išgirstų, bet šaukdama pasijutau geriau.

– Marš žemyn! Jau vėluojam!

Nė vienas nesiteikė pasirodyti.

Tiesą sakant, pati nesuprantu, kodėl nervinausi. Pasaulis nesugrius, jei vaikai pavėluos į užsiėmimus, bet visada didžiavausi savimi, kad pavyksta viską sužiūrėti. Buvau vieniša mama ir negalėjau leisti, kad kas nors prikištų, jog nesusitvarkau. Ir visai nesvarbu, kad nelabai yra, kam prikišti, – laikau tai asmeniniu iššūkiu.

Pagaliau pasirodė Nojus – jau apsirengęs, bet be plaukimo akininių. Popė vis dar nesirodė.

– Nojau, kur tavo akiniai? – paklausiau jausdama, kaip susierzinimas sunkiasi it džemas iš prakąstos spurgos. – Dar prieš minutę juos turėjai.

Nojus pačiupinėjo viršugalvį, kur turėjo būti akiniai, ir jų neradęs puolė laiptais į viršų. Lažinuosi, kaimynams iš abiejų pusių baisiai smagu girdėti jo kojų trepsėjimą. Susitikus vėl teks išklaudyti švelnius gniaužiamo pykčio priekaištus. Kadangi čia gyvenu ilgiau už juos, man nė motais.

Galiausiai vilkdama kojas pasirodė Popė. Nebuvo panašu, kad ji nors kiek skubėtų, nors mano širdis jau daužėsi iš nekantrumo. Laimė, ji buvo susiruošusi.

Tada nuaidėjo durų skambutis.

– Po perkūnais, – sumurmėjau tyliai. Paprastai prie Nojaus stengiuosi nesikeikti, nes žinau, kad viskas, kas buvo pasakyta tarp keturių mūsų šventovės sienų, vėliau bus pakartota žaidimų aukštelėje ir bumerangu grįš iš mokyklos direktoriaus pavaduotojos lūpų kaip įrodymas, jog vieniša mama nesusitvarko su vaikais.

Spėjau, kad tai paštininkas, kurį pažinojau dar nuo mokyklos laikų ir kuris nė nepastebėdavo, kad šaukiu ant vaikų, tad teberėkdama atidariau duris ir staiga supratau klydusi.

Ant slenksčio stovėjo moteris. Panašaus amžiaus kaip aš, tik ne tokia susierzinusi. Mūvėjo brangius džinsus, vilkėjo šviesiai pilkus, gal net gryno šilko marškinius, kaklą buvo meniškai apsimituriavusi rausvu šaliu. Gražu pažiūrėti. Ant viršugalvio pakelti dideli akiniai nuo saulės prilaikė plaukus. Buvo akivaizdu, kad ji ne vietinė.

– O! – aiktelėjau pritrenkta, kad čia ne paštininkas. – Atleiskit, kad šaukiau, aš tik... Kuo galėčiau padėti?

Ji akimirką kitą tik žiūrėjo į mane, pasidarė net nejauku, bet galiausiai susiėmė.

– Atleiskite už sutrukdyimą. – Jos balsas buvo rafinuotas, lyg skaitytų žinias ar panašiai. – Suprantu, jums pasirodys keista, bet kai buvau maža, su šeima čia atostogaudavome. Važiavau pro šalį ir pagalvojau – gal galėčiau užėiti? Prisiminti senus laikus.

Ji nervingai šyptelėjo, bet išvydus mano išraišką šypsena greitai išnyko. Paprasčiausiai neturėjau tam laiko. Jei dar bent kiek užgaišim, Nojus praleis komandinį šuolį į baseiną, o tai buvo jo mėgstamiausia dalis. Pavėlavus kitos motinos ims šnibždėti už nugaros, o man to reikėjo mažiausiai. Be to, aki-vaizdu, kad ji supainiojo namus.

– Atleiskit, – atsakiau šalčiau, nei norėjau, – bet aš labai skubu. Be to, jūs apsirikit. Čia niekada niekas neatostogavo. Gal pasiteiraukit kaimynų?

Moteris nusiminė ir kiek sutriko.

– Matyt, supainiojau gatves, – pasakė ji. – Tie maži nameliai visi vienodi, ar ne? – Supratusi, kad jos pastaba galėjo pasirodyti užgauli, ranka prisidengė burną ir paraudo. – O Dieve, atleiskite. Tikrai nenorėjau... – Ji prikando lūpą, bet nesusilaikiusi sukikeno. – Pati nesuprantu, ką šneku. Nekreipkite dėmesio. Pamėginsiu kitoje gatvėje. Atleiskite už sutrukdyimą.

Iš esmės turėjau įsižeisti. Ji paniekino mano namus ir mano gatvę, o aš nė nežinojau jos vardo. Tiesą sakant, man tai pasirodė juokinga. Tiksliau, būtų pasirodę, jei nebūčiau taip skubėjusi. Moteris jau traukėsi ataturpsta iškėlus rankas, tarsi prašydama pasigailėti.

– Nieko tokio! – šūktelėjau ir pridūriau: – Tikiuosi, rasit, ko ieškot.

Tikrai to tikėjausi, nes ji atrodė sutrikusi ir buvo akivaizdu, kad jai tai labai svarbu.

Šalia išdygo Nojus, plaukimo akiniai vėl pūpsojo jam ant galvos.

– Mamyte, kas ji? – paklausė žiūrėdamas į nueinančią moterį.

– Neįsivaizduoju, – atsakiau uždarydama duris.

– Ji miela, – pasakė Nojus su keturmečiams būdinga nuojauta išvelgęs esmę.

– Taip, – pritariau. – Miela.

KLEJO. DABAR

Klejo sėdėjo pajūrio kavinukėje, ant staliuko aušo arbata. Pro langą buvo matyti žalsvai pilkšva jūra, lygut lygutėlė, tolumoje susiliejanti su debesuotu dangumi. Suburzgė vieniša valtis ir lydima pulko kirų nuplaukė švyturio link.

Rytas prasidėjo ne taip, kaip tikėjosi. Name gyvenanti moteris, nors aiškiai sutrukdyta, pasirodė visai draugiška, bet nesuprato, apie ką kalba Klejo. Matyt, atsikraustė neseniai ir nežino namo istorijos. Ir, akivaizdu, nepatikėjo melu apie atostogų namelius, kurį Klejo sukūrė tikėdamasi patekti vidun.

Ji buvo tikra, kad nesupainiojo adreso. Dailia tėvo rašysena jis užrašytas mažoje mėlynoje knygutėje, kurią su kitais daiktais slaugė atidavė po jo mirties.

Prie gretimo staliuko sėdėjo pagyvenusi pora. Ji skaitė kulinarinį žurnalą, jis užsigalvojęs maišė arbatą, šaukšteliis tyliai skimbčiojo į porcelianą. Žiūrėdama į juos Klejo pajuto, kaip akyse tvenkiasi ašaros. Kodėl gyvenimas toks neteisingas? Kas sprendžia, kas sulauks senatvės ir kas ne?

Ji pamėgino jų vietoje įsivaizduoti savo tėvus, susitraukusius ir sulinkusius nuo senatvės, bet besidžiaugiančius vienas kito draugija, besimėgaujantį sulėtėjusiu gyvenimo tempu. Ta mintis sukėlė dar vieną skausmo bangą ir Klejo nuleido galvą,

kad niekas nematytų, kokia ji susikrįmusi. Praėjus pradiniam šokui labai sunku susitaikyti su netektimi. Po laidotuvių visi tikisi, kad grįši į įprastą gyvenimą ir nebetrikdys aplinkinių atvirai demonstruojamu skausmu. Bent jau taip atrodė Klejo.

Susiradusi rankinėje popierines nosinaites ji nusišluostė ašaras, tyliai išsišnypštė nosį ir pirštu persibraukė paakius valydamą nubėgusį tušą. Tėvas mirė, nors dar galėjo gyventi, ir teks su tuo susitaikyti. Ji neturi išskysti kaskart, išvydusi porą, kuri išbuvo kartu ilgiau nei jos tėvai.

Be to, ji kai ką sužinojo, ir tai kėlė abejonių, ar tėvų santuoka būtų trukusi iki žilos senatvės. Tačiau mirus tėvui nebuvo reikalo viską kelti į viešumą, verčiau palikti ramybėje jų gyvenimus, sustingusius it vabzdys gintaro gabale. Klejo apgins motiną nuo tėvo klaidų, o šeima išsaugos šviesius prisiminimus nesibaimindama, kad juos gali sutepti naujai paaiškėjusi tiesa.

Tad kas toliau, svarstė Klejo stebėdama į krantą dūžtančių bangų purslus. Ryte moteris aiškiai kažkur skubėjo. Jei Klejo užsuktų vėliau, gal ir leistų jai apsidairyti. Gal po tiek metų vėl įžengusi į vidų ji surikiuotų padrikus prisiminimus ir galėtų visiems laikams pamiršti Vitli Bėjų.

Klejo atsistojo, mandagiai linktelėjo pagyvenusiai porai ir pasuko durų link.

– Viso, mieloji! – šūktelėjo padavėja. – Tikiuosi, netrukus sugrįši.

Labai abejoju, pagalvojo Klejo, bet nusišypsojo ir išeidama pamojavo ranka.

LĖJA. DABAR

Po vakarienės suploviau indus, Nojus iššluostė nedūžtančius, Popė likusius ir sudėliojome juos į spinteles. Džiaugiausi mūsų darnia trijule, nors būtų visai smagu turėti ir ketvirtą šeimos narį, kuris išlygintų pusiausvyrą tarp suaugusiųjų ir vaikų. Dabar jaučiausi esanti mažuma. Nors tikriausiai geriau vienai, jei visi vyrai tokie, kaip mano vaikų tėvai, be to, jau buvau pratusi tvarkytis viena.

Su vaikais ketinome praleisti ramų vakarą su kvailomis televizijos laidomis kaip ir kiekvieną savaitgalį, tad išginiau juos į svetainę, o pati prisipyčiau taurę vyno švęsdama dar vieną šeštadienio vakarą.

– Mamyte! – šūktelėjo Nojus iš kito kambario.

– Nerėkauk, – riktelėjau jam. – Ateinu!

– Mamyte, lauke ta ponია!

– Kokia ponია? – paklausiau statydama vyno butelį į šaldytuvą ir nuėjau į svetainę.

– Ta ponია, – pasakė Nojus, rodydamas pro langą.

Tai buvo ryto viešnia. Stovėjo atsirėmusi į žaidimų aikštelės tvorą kitapus gatvės ir stebėjo mūsų namą. Atrodė, kad ji verkia, – nors nekūkčiojo ir nesišluostė akių, iš sulinkusių pečių ir gniaužiamos nosinaitės supratau, kad ją kažkas slegia.

Pasitraukiau nuo lango, kad ji nepamatytų, jog yra stebima, ir įsitačiau ant sofos tarp Popės ir Nojaus, atėmiau iš jų pultelį ir visą valdžią.

– Gal pažiūrėkim... „Casualty“?

Tai buvo įprastas triukas. Tiesą sakant, man visai nesvarbu, ką žiūrėti, bet visada versdavau vaikus manyti, kad dėl jų aukojusi ir jie turėtų jaustis skolingi. Popė su Nojumi sudejavo, aš nusijuokiau ir gražinau pultelį Popei.

– Na, gerai, – tariau neva pasiduodama. – Rinkitės jūs.

Nuo sofos galėjau stebėti tą moterį. Ji tebestovėjo kitapus kelio ir žvelgė į vieną tašką. Atrodė, lyg būtų atėjusi pasaulio pabaiga. Gal ir pasirodysiu skysta, bet negaliu žiūrėti į kenčiančius žmones, tad nespėjusi nė pagalvoti jau buvau prie durų.

– Jums viskas gerai? – šūktelėjau.

Moteris tarsi pabudo iš apmąstymų ir plačiai, nors ne visai įtikinamai, nusišypsojo.

– Man? Taip. Viskas gerai. Aš tik...

Tu tik stovi gatvėje ir kaip kokia pamišėlė stebi mano namus, pagalvojau.

– Gal norit užėti ko išgerti? – išgirdau save klausiant.

Pati nežinau, kodėl taip pasielgiau. Iš geros širdies? Prisiminiau jos juoką ir intuityvų Nojaus vertinimą. Nuojauda man kuždėjo, kad galėtume gerai sutarti. Ji atrodė nepavojinga, be to, ar turiu ką veikti be kvailų šeštadieninių televizijos laidų žiūrėjimo su vaikais?

Moteris dvejodama pažvelgė į mane, tada jos veidas nušvito ir ji nusišypsojo. Tai buvo tikra šypsena, kuri prasidėjo nuo akių, pasiekė lūpų kampučius ir išplito visame veide. Ji perėjo per kelią, atidarė metalinius vartelius ir takeliu patraukė namo link.

– Ar tikrai? – paklausė priėjusi arčiau. – Ką jūs žinot, gal aš kokia psichopatė?

– O jūs psichopatė? – paklausiau.

– Ne, – atsakė ji.

– Tada viskas gerai, – pavarčiau akis ir nusišypsojau. – Už-eikit.

– Ačiū, – padėkojo moteris.

Jos kalba buvo itin taisyklinga. Ir aš galėčiau taip kalbėti, bent jau taip man sakydavo mokykloje. Man beveik pavyko išvengti šiaurės rytų tarties, nors mano mama kalbėjo ryškiu Niukaslo akcentu. Bet ši moteris visai neturėjo akcento. Kalbėjo kaip kokia karalienė.

– Aš Klejo, – prisistatė. – Klejo Montgomeri Smit.

Ji ištiesė ranką. Sutrikau, nežinojau, kaip pasielgti. Mes ne draugės, kad taip sveikintumės, kita vertus, ne tvarte augau, tad paspaudžiau ištiestą ranką.

– Po šimts, – pasakiau. – Ilgas vardas. Tikriausiai užknisa pildant dokumentus?

Klejo vėl nusijuokė. Juoko lengvumas jai suteikė šelmiškumo ir jaunino.

– Na, dėl to reikia kaltinti mano tėvus, – pasakė ji. – Turiu ir antrą vardą, bet jei pasakysiu ir jį, gali manęs nebeįsileisti.

Susidomėjau, bet nusprendžiau neklausinėti.

– Aš Lėja, – prisistačiau. – Vienas vardas, keturios raidės. Paprasta.

Mačiau, kaip ji nežymiai kilstelėjo antakius, tarsi nustebusi, kad kažkas gali turėti tik vieną vardą. Tada žengė vidun pro Nojaus dviratį, mokyklines kuprines ir besimėtančius sportbačius. Savo namų nepavadinčiau rūmais – nedidelis sudurtinis namukas su virtuve ir svetaine apačioje ir pustrečio miegamojo

viršuje. Išdažiau juos šviesiomis spalvomis, kad atrodytų erdvesni, be to, jie buvo ganėtinai tvarkingi. Tokie tvarkingi, kokie gali būti atsižvelgiant į nedidelę erdvę ir augančius vaikus. Bet jais didžiavausi. Ne kažin kas, bet tai mano namai (bent jau tada taip maniau), ir juos mylėjau.

Nojus, kurį domino visa, kas nauja, išdygo koridoriuje ir taip prilipo prie Klejo, kad toji negalėjo žengti žingsnio. Tyliai sušnibždėjau, kad atstotų nuo jos, bet Klejo tik nusišypsojo ir sušiaušė jam garbanas. Popė jau spėjo susirangyti fotelyje ir dabar nepatikliai šnairavo į viešnią.

– Pope, – nežymiai perspėjau. – Čia Klejo.

Popė linktelėjo, bet nenusišypsojo. Jau žiojau si sakyti, kad savo nuomonę pasilikčiau sau, bet nenorėjau bartis prie viešnios, tad liko tikėtis, kad Klejo nepastebėjo jos nemandagumo.

– Sėskis, – ranka parodžiau į sofą ir skubiai pataisiau užtiesalą, slepiantį nusitrynusį gobeleną. – Gal galiu pasiūlyti ko nors išgerti? Arbatos? Kavos? Vyno? – paklausiau linktelėdama į savo taurę. Tikėjau, kad ji nepaprašys arbatos ar kavos, nes tada turėčiau taikytis prie jos, o aš visą dieną svajojau apie vyną.

– Vyno, – sutiko ji. – Ačiū.

Puikumėlis. Nuėjau į virtuvę paimti dar vienos taurės ir butelio klausydama, apie ką Klejo šnekasi su Nojumi. Nojus tai ne Popė – leisdavosi į kalbas su visais, kas tik jo klausydavo, ir grįžusi į svetainę radau jį kone įsitaisiusį Klejo ant kelių, sklaidantį Kempiniuko Plačiakelnio knygutę, kurią jam dovanojau Kalėdoms. Iš šalies atrodė, tarsi jis pats skaitytų, bet žinojau, kad tiesiog moka ją mintinai. Pasilenkusi per juos padaviau taurę Klejo. Ji paėmė, dėkinga nusišypsojo ir gurkštelėjo gerą gurkšnį. Pažįstamas jausmas.

Įsitaisiau ant sofos ranktūrio, palikdama Klejo ir Nojui daugiau vietos.

– Na, tai ar pavyko rasti atostogų namelį? – paklausiau jos. Klejo papurtė galvą.

– Ne. Tiesą sakant, dar ryte buvau įsitikinusi, kad čia ta pati gatvė, bet dabar visai sutrikau. Tikrai žinau, kad kartą atostogavome Vitli Bėjuje. Paprastai vykdavome į Pietų Prancūziją ar Barbadosą, tad ta išvyka įsiminė, nes... – ji nutilo, jos skruostai raustelėjo. Ji išties turėjo talentą leptelėti negalvodama.

– Nes Vitli Bėjus – tikra skylė, palyginti su Karibais? – paklausiau.

– Tik norėjau pasakyti, kad jis labai skyrėsi nuo mums įprastų vietų, – diplomatiškai patikslino Klejo, – todėl buvo labai įsimintina.

Tačiau tas leptelėjimas manęs nesutrikdė. Ir taip aišku, kad Vitli Bėjus po Barbadoso turėtų būti nemenkas nusivylimas.

– Šiaip ar taip, šįryt pamaniau, kad reikėtų susirasti senąjį namelį, – užbaigė Klejo.

– Suprantama, – atsakiau. – Gaila, kad nepasisėkė. Tu iš toli? Klejo papurtė galvą.

– Ne itin. Gyvenu Hartsforde. Žinai, kur jis?

Nebuvau girdėjusi. Tiesą sakant, per darbą ir vaikus nelabai pavykdavo ištrūkti iš miestelio. Vienintelės mūsų išvykos būdavo į prekybos centrą arba Niukaslą.

– Tai nedidelis kaimelis į vakarus nuo Morpeto, – paaiškino Klejo, bet ir tas pavadinimas man nieko nesakė.

Gurkštelėjau gerą gurkšnį ir pamačiau, kad mano taurė jau tuščia. Prisipyliu dar ir pasiūliu Klejo.

– Man nederėtų, – atsakė ji, bet atkišo taurę ir ją papildžiau. Man susidarė įspūdis, kad ji nori apie kažką pasišnekėti, bet

nedrįsta prie vaikų, o man taip trūko pašnekusių su suaugusiaisiais.

– Ką gi, Nojau, – pasakiau. – Metas miegoti. Padėk jam nusiprausti, gerai, Pope?

Jau bijojau, kad Popė nepradėtų aikštytis, bet ji išsirangė iš fotelio ir taip puolė Nojų, kad tas net cyptelėjo.

– Tuoj ateisiu! – šuktelėjau Popei; ji jau vijosi spiegiantį Nojų.

– Mieli vaikai, – pasakė Klejo.

– Taip, kai miega, – atsakiau, bet viduje pajutau plykstelint pasididžiavimą. Jie tikrai mieli ir už tai galėjau priimti visus nuopelnus. – O tu turi vaikų?

Klejo papurtė galvą.

– Aš netekėjusi. Dar nesutikau to, kuriam manęs reikėtų, – liūdnai nusišypsojo. – Nors vaikų norėčiau. Tikiuosi, kada nors jų susilauksiu.

– Ir aš netekėjusi, – mirktelėjau. – Popės tėvas paliko mane, kai sėdo už grotų. Ne, ne, jis nieko nenužudė, – skubiai paaiškinau pamačiusi, kaip išsiplėtė Klejo akys. – Nors jis geras niekšelis. Galiausiai sėdo už narkotikus, bet ir darbelių sąrašas buvo netrumpas. Popė nėra jo mačiusi, tikrai nedidelis praradimas. Nojaus tėvas kas kita. Šaunus vyrukas, bet mums nieko neišėjo. Vietinis. Kartais pasiima jį, prifarširuoja visų įmanomų E priedų ir grąžina man.

Sprendžiant iš visko, Klejo tai buvo netikėta ir net pagalvojau, kodėl viską išsipasakojau nepažįstamajai, nors anaip tol nesijaučiau nejaukiai. Be to, taip seniai buvau šnekėjusi su suaugusiuoju ne apie darbą ar mokyklą, kad man atsirišo liežuvis. Žinoma, prisidėjo ir vynas.

– O tu ką veiki? – paklausiau. Klejo sutrikusi pažvelgė į mane. – Kur dirbi? – patikslinau.

Klejo pasimuistė ir sutelkė dėmesį į taurę, kurią sukiojo tarp pirštų.

– Tiesą sakant, neturiu darbo, – atsakė ji. – Neradau nieko, kas man patiktų.

Dabar sutrikau aš.

– Gyveni iš pašalpu? – paklausiau, nors į ją pažiūrėjęs nebūtum to pasakęs.

Klejo nusikvatojo, gan garsiai, paskui supratusi, kad tai galėjo pasirodyti netaktiška, gūžtelėjo pečiais.

– Vis dar gyvenu su mama, – paaiškino ji. – Ji mane išlaiko. Dieve, ar ne juokinga? Taip. Pati žinau. Man trisdešimt dveji, o vis dar gyvenu su mama. Bet mūsų namas didelis. Turiu atskirą sparną su virtuve ir...

Teko susiimti, kad neatviptų žiauna.

– Reikėjo patylėti, ar ne? – paklausė ji. – Aš išlepinta turtinga išpera. Mano motina – baronienė. Lankiau geriausias privačias mokyklas, gyvenu namuose, kuriuose tarnai pasirenge išpildyti bet kokią užgaidą. Kada nors pusė šeimos turtų atiteks man. Ir vis tiek esu nelaiminga. Kaip tikriausiai pasakytum, tik užimu vietą. – Jos skruostu nuriedėjo kelios ašaros, ji skubiai jas nusibraukė. – O Dieve. Atleisk. Neįsivaizduoju, ką apie mane pagalvojai. Labai atsiprašau. Aš jau eisiu.

Dar niekada nebuvau sutikusi tikrai turtingo žmogaus. Nesakau, kad patys gyvenome žemiau skurdo ribos, laikiau mus normalia šeima. Bet tarnai? Tai jau visai kitas pasaulis.

– Baik tu, – pasakiau. – Dar pabūk.

Paėmiau dėžutę su popierinėmis nosinaitėmis, sumaigytą per vidurį, kai Nojus mėgino karatė smūgiu perkirsti ją pusiau, ir ištiesiau Klejo. Ji išsitraukė nosinaitę ir visai nearistokratiškai išsišnypštė nosį. Mane tai prajuokino, bet susivaldžiau

nenorėdama pasirodyti nemandagi. Dėl kažkokios priežasties, kurios tada dar nesupratau, norėjau jai patikti.

– Paprastai taip nesielgiu, – Klejo suglamžė nosinaitę į rutuliuką ir susigrūdo ją į džinsų kišenę. – Bet prieš kelias savaites netikėtai mirė mano tėtis. Tikriausiai todėl ir esu čia. Tai jis buvo atsivežęs mane su broliu į Vitli Bėjų. Norėjau pabūti ten, kur lankiausi su juo. Kvaila, kai pagalvoji.

– Ir mano mama mirė, – apsidžiaugiau atradusi nors ką bendro su Klejo, tegu tai buvo mirę tėvai. – Ne dabar, prieš daug metų, – patikslinau, – bet suprantu, kaip tokios netektys išmuša iš vėžių. Prireikė nemažai laiko atsitiesti. – Mano mintys nuklydo prie Popės, to atsitiesimo priežasties. – Bet galiausiai viskas susitvarkė. Tikiu, kad taip bus ir tau, – pasakiau. Nors niekaip negalėjau pagrįsti savo žodžių, jaučiau, kad taip ir bus.

– Mama? – paklausė Klejo. – Kaip baisu. Tikriausiai jauteisi sugniuždyta?

– Buvo nekas, – atsakiau gūžtelėjusi pečiais. – Bet, kaip matai, išgyvenau.

Klejo linktelėjo lyg apsisprendusi susitaikyti su tėvo mirtimi ir pradėti naują gyvenimą.

– Dieve, kokia aš nevykėlė, – pasakė ji pakeldama galvą ir išmirksėdama paskutines ašaras. Tada jos dėmesį patraukė nuotrauka ant sienos. – Čia Maldyvai? Dievinu Maldyvu. Kuri čia sala?

Pajutau, kaip įsitempiau. Įsižiūrėjusi atidžiau ji suprato, kad tai net ne nuotrauka, o iškarpa iš žurnalo, ir sutriko. Dabar pamany, kad aš visiška kvaiša. Kas rėminasi nuotraukas vietų, kuriose nė nesilankė? Aš. Keisdavau jas kas kelis mėnesius. Mano svetainės sienos buvo tarsi kelionių agentūra,

reklamuojanti vietas, kurias kada nors aplankysiu. Kada? Kai vaikai užaugs ir paliks namus? Kai laimėsiu loterijoje? Kai pragaras užšals?

– Velasaru, – pakėliau galvą pasiruošusi atremti pašaipą, bet ji reagavo santūriai. Atidžiau įsižiūrėjo į nuotrauką.

– Maldyvai tokie gražūs, – pasakė ji. – Smėlis baltut baltutėlis ir toks smulkus, atrodo, kad braidytum po miltus.

– Esi ten buvusi? – paklausiau praėjus gėdai dėl nuotraukos. – Iš mano pažįstamų niekas nėra nukeliavęs toliau Europos. Pasakok.

– Na, nebuvo toje konkrečioje saloje, – pasakė Klejo. – Visi Maldyvai susideda iš panašių salelių. Jau pamiršau pavadinimą tos, kurioje atostogavau.

Negalėjau patikėti savo ausimis. Nuvykti į tokią nuostabią salą ir neprisiminti jos pavadinimo? Jei man nusišypsotų laimė ten apsilankyti, žinočiau plotą, gyventojų skaičių ir net taksisto vardą, nors salose greičiausiai nėra taksi. Tada valtininko.

– Bet labai panašioje, – kalbėjo Klejo. – Gyvenome name lyje ant vandens.

– O kas būna, kai prasideda potvynis? – paklausiau. Jei susigalvočiau mūsų paplūdimyje pasistatyti namelį, dukart per dieną jis atsidurtų po vandeniu.

– Nepagalvojau apie tai, – susiraukė Klejo tarsi mėgindama prisiminti. – Nepamenu, kad būtų buvę potvyniai, bent jau ne tokie, kaip čia. Jūros lygis visada toks pat. Bet kokia ji šilta! Lyg maudytumeisi vonioje. O jau žuvys! Mažytės, greitos kaip žaibas, visų vaivorykštės spalvų. Ir dar didžiosios. Ir vėžliai. Kai nardėme, mačiau netgi ryklių.

– Tu nardei? Su akvalangu? Oho. Na, ir kaip?

Klejo patylėjo rinkdama žodžius.

– Neįtikėtina. Vanduo toks šiltas, kad nereikia naro kostiumo, o rifai nepalieti žmogaus. Esi tik tu, žuvys, sproginėjančių koralų garsas ir tavo pačios alsavimas. Turėtum ten nuvykti.

Taip, kurgi, pagalvoju, bet nieko nepasakiau, nes žinojau, kad ji kalbėjo nuoširdžiai.

Klejo apžiūrėjo kitas nuotraukas, atviruko dydžio, pigiuose „Ikea“ rėmeliuose. Atpažindama vietas linkčiojo. Paryžius, Sidnėjus, Niagaros kriokliai, Raudonoji aikštė...

– Ten nebuvau. Ir nenoriu. Nepasitikiu rusais po to, kai perskaičiau „Gorkio parką“. Skaitei?

Papurčiau galvą tikėdamasi sudaryti išpūdį, jog neskaičiau tik todėl, kad turėjau kalnus kitų knygų.

– Jei ketini ten vykti, geriau ir neskaityk. Tai čia tarsi tavo norų sąrašas?

Taip ir buvo, linktelėjau. Kiek galėjau prisiminti, visi skeptiškai vertino mano svajones ir planus, bet Klejo ši nuotraukų galerija visai nepasirodė juokinga.

– Gera mintis, – pagyrė ji. – Dauguma žmonių slepia savo sąrašą toliau nuo akių, užuot leidę nuotraukoms kasdien priminti svajones. Ką aplankytum pirmiausia?

Tiesą sakant, viltis aplankyti bet kurią iš tų vietų tokia menka, kad nė nebuvau apie tai pagalvojusi.

– Tikriausiai Paryžių, – pasakiau. – Arčiausia ir pigiausia. Nors iš tiesų pirmiau norėčiau pamatyti Centrinės Amerikos atogrąžų miškus. Mačiau apie juos dokumentinį filmą. Atoogrąžų miškai, rūko miškai, sausieji atogrąžų miškai, mangrovės... – perkračiau smegenis mėgindama prisiminti dar du tipus, bet jie užkrito.

– Kitus pamiršau, bet ar tai ne nuostabu?

Klejo linktelėjo.

– Maniau, atogrąžų miškai – tik atogrąžų miškai, ir tiek, – pasakė nusišypsojusi.

– Buvai Kosta Rikoje? – paklausiau kiek apsvaigusi, nes pagaliau sutikau žmogų, kuris lankėsi visur, apie ką galėjau tik pasvajoti, bet Klejo papurtė galvą.

– Kartą savaitę ilsėjaisi Meksikoje. „Viskas įskaičiuota“, bet tai ne tas pat.

– Meksika. Dar viena svajonė. Kaip ir Peru. Senovės civilizacijos žiauriai įdomu.

– Na, jų yra ir Europoje, – pasakė ji ir staiga prakalbo kaip istorijos mokytoja: – Roma. Pompėja. Turėtum ten apsilankyti. Buvau su klase. Viskas išlikę. Net porėlė, kuri užsiėmė seksu, kai juos užliejo lava. Juokinga. Aišku, ne jiems. Ir, žinoma, Graikija.

Staiga supratusi, kiek yra visko pamatyti ir kokia menka tikimybė, kad taip nutiks, pajutau, kaip ta mintis prislėgė man pečius.

– Iš tiesų tai kvaila, – pasakiau nususukdama nuo nuotraukų. – Dirbu valytoja. Kur gausiu pinigų toms vietoms apsilankyti?

Klejo gūžtelėjo pečiais.

– Na, bent jau turi svajonę. O dauguma tik gyvena diena iš dienos ir leidžiasi nešami srovės. Paimkim kad ir mane. Taip, aš keliauju, bet tik todėl, kad keliauja mano draugai ir prisiklijuju prie jų. Gyvenime nesu išsirinkusi vietos, į kurią noriu nuvykti, ar pasidomėjusi ja kaip tu. Man atrodo, tai nuostabu.

Mano skruostai degė.

– Ačiū, – sumurmėjau tyliai.

– O Dangau, negi jau taip vėlu? – šūktelėjo Klejo žvilgtelėjusi į brangų, sprendžiant iš visko – auksinį, laikrodį. – Jau bėgsiu. Pažadėjau Marlonui skambinti ne vėliau kaip aštuntą.

– Tavo draugas? – paklausiau, bet Klejo nusijuokė.

– Marlonas? Dieve, ne. Dirba pas mus, atvežė mane ryte ir žadėjo pasiimti. Beje, labai mielas. Primink, kad judu supažindinčiau. Jis tau turėtų patikti. Žadėjo laukti manęs prie to didelio balto pastato uoste.

– Spaniš Sičio, – patikslinau ir Klejo linktelėjo.

– Buvo malonu su tavim susipažinti, – pasakė Klejo. – Ir su vaikais. Ačiū, kad pakvieteit užėiti. Ir atleisk už tą „čia atostogaudavome“. Matyt, supainiojau adresą. Bet džiaugiuosi, kad pasibeldžiau į tavo duris, kitaip nebūtume susipažinusios.

– Ir aš, – pasakiau nuoširdžiai.

Išlydėjusi Klejo išgirdau, kaip viršuje vonioje taškosi vanduo ir spiegia Nojus.

– Nagi, judu! – šūktelėjau iš apačios. – Lipu pas jus, ir kad po dešimties sekundžių Nojus nebebūtų vonioje!

Dar vienas spygtelėjimas ir garsus vandens teliuškavimas. Telaimina juos Dievas. Svajonės yra svajonės, bet buvau visiškai patenkinta tuo, ką turėjau po savo stogu.

Ir tik vėliau, valydamasi makiažą, kai vaikai jau buvo apkamšyti ir saldžiai miegojo, supratau papasakojusi Klejo apie save daugiau nei kam kitam, nors tikriausiai jos nebepamatysiu. Ji išėjo iš mano gyvenimo taip lengvai, kaip ir užklydo į jį.

*Ji man nusišypsojo ir toje šypsenoje išvydau jėgą,
kuri palaikė ją tiek metų slepiant baisią tėvo paslaptį.
Atsakiau šypsena vildamasi, kad ji supranta,
jog niekuo jos nekaltinu.*

© Karen Ross
Photography 2017

IMOGEN CLARK (Imodžena Klark) – diplomuota teisininkė, šiuo metu gyvena Jorkšyre su vyru ir keturiais vaikais. Darbą komercinės teisės srityje iškeitė į motinystę ir atrado antrąją meilę – knygas. Baigusi literatūros studijas ėmė rašyti romanus, sulaukiančius didelės sėkmės visame pasaulyje. Lietuvių kalba jau pasirodė romanai „Laiškai iš praeities“ ir „Gyvenimo dėlionė“. „Mūsų istorijos pradžia“ – trečioji jos knyga lietuvių kalba.

Lėja Alen – vieniša mama – gyvena pajūrio miestelyje Vitli Bėjuje. Vieną rytą ramią, mažų šeimos rūpesčių kupiną jos kasdienybę sutrikdo skambutis į duris. Už jų – prabangiai apsitačiusi Klejo Montgomeri Smit, įsitikinusi, kad jos vaikystės prisiminimai susiję su Lėjos namu.

Netikėtas susitikimas įžiebia neįprastą draugystę tarp moterų, kurios, rodos, negalėtų būti labiau skirtingos. Mažytis Lėjos namas atrodo tarsi žaislinis, palyginti su dvaru, kuriame gyvena Klejo. Didžiulių šeimos turtų paveldėtoja Klejo nėra dirbusi nė dienos, o Lėja privalėjo atsisakyti svajonių ir įsidarbinti valytoja, kad išlaikytų šeimą.

Moterims susitikus, į dienos šviesą ima kilti keletą dešimtmečių saugotos paslaptys. Kodėl Klejo pasibeldė į Lėjos duris? Ką slepia Klejo vaikystės prisiminimai? Ir koks ryšys iš tiesų sieja šias dvi moteris?

Pirkite internetu
www.tytoalba.lt